

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze projednal ve veřejném zasedání konaném dne 26. 7. 2023 **odvolání státního zástupce, obžalovaného J. G.**, narozeného , **obžalované T. H.**, narozené a **opatrovníka nezletilých**, proti rozsudku Okresního soudu v Mělníku ze dne 22. 2. 2023, č. j. 1T 198/2022 - 627, a v senátě složeném z předsedy Mgr. Romana Lady a soudců JUDr. Tomáše Jurečka a JUDr. Markéty Polanecké rozhodl

takto:

I.

Podle § 258 odstavec 1 písmeno f), odstavec 2 trestního řádu se napadený rozsudek ohledně obou obžalovaných **částečně ruší**, a to **ve výroku o náhradě nemajetkové újmy**.

Podle § 259 odstavec 3 trestního řádu se ohledně obou obžalovaných, při nezměněném výroku o vině zločinem týrání svěřené osoby podle § 198 odstavec 1, odstavec 2, písmeno c), písmeno d) trestního zákoníku a dále nezměněném výroku o trestu, znovu rozhoduje tak, že:

Podle § 228 odstavec 1 trestního řádu jsou obžalovaní J. G., narozený a T. H., narozená , **povinni zaplatit** poškozeným nezletilým J. G., narozenému , A. G., narozenému , M. G., narozenému , G. G., narozenému a V. G., narozené , společně a nerozdílně nemajetkovou újmu ve výši 100 000 Kč každému z nich, a to k rukám opatrovníka JUDr. Víta Nevařila, LL.M., advokáta, se sídlem Praha 8, Sokolovská 32/22.

Podle § 229 odstavec 2 trestního řádu se poškození nezletilí J. G., narozený , A. G., narozený , M. G., narozený , G. G., narozený

Shodu s prvopisem potvrzuje Klára Kabeláčová

narozený [REDACTED] a V [REDACTED] G [REDACTED], narozená [REDACTED], odkazují se zbytkem nároku na náhradu nemajetkové újmy **na řízení ve věcech občanskoprávních.**

II.

Podle § 256 trestního řádu se odvolání státního zástupce a obou obžalovaných **zamítají.**

Odůvodnění

1. Napadeným rozsudkem byli obžalovaní J [REDACTED] G [REDACTED] a T [REDACTED] H [REDACTED] uznáni vinnými zločinem týrání svěřené osoby dle § 198 odst. 1, 2 písm. c), d), tr. zákoníku ve spolupachatelství dle § 23 tr. zákoníku, za který byli odsouzeni, obžalovaný J [REDACTED] G [REDACTED] k trestu odnětí svobody v trvání 30 měsíců, jehož výkon byl dle § 81 odst. 1 tr. zákoníku a § 85 odst. 1 tr. zákoníku podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání 48 měsíců za současného uložení dohledu a obžalovaná T [REDACTED] H [REDACTED] k trestu odnětí svobody v trvání 24 měsíců, jehož výkon byl dle § 81 odst. 1 tr. zákoníku a § 82 odst. 1 tr. zákoníku podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání 24 měsíců. Podle § 228 odst. 1 tr. řádu byli oba obžalovaní povoláni k povinnosti uhradit společně a nerozdílně způsobenou nemajetkovou újmu ve výši 100 000 Kč poškozeným nezletilým dětem, a to J [REDACTED] G [REDACTED], narozenému [REDACTED], A [REDACTED] G [REDACTED], narozenému [REDACTED], M [REDACTED] G [REDACTED], narozenému [REDACTED], G [REDACTED] G [REDACTED], narozenému [REDACTED] a V [REDACTED] G [REDACTED], narozené [REDACTED]. Podle § 229 odst. 2 tr. řádu byli poškození odkázáni se zbytky nároků na náhradu nemajetkové újmy nařízení ve věcech občanskoprávních.

2. Výše uvedeného zločinu se obžalovaní dle skutkových zjištění okresního soudu měli dopustit tím, že:

nejméně od září 2020 do 27. 10. 2021, tedy do doby, kdy bylo vykonáno předběžné opatření Okresního soudu v Mělníku, č. j. 42 Nc 1309/2021, kterým byly jejich děti J [REDACTED] G [REDACTED], narozen [REDACTED], A [REDACTED] G [REDACTED], narozen [REDACTED], M [REDACTED] G [REDACTED], narozen [REDACTED], G [REDACTED] G [REDACTED], narozen [REDACTED], V [REDACTED] G [REDACTED], narozena [REDACTED] a E [REDACTED] G [REDACTED], narozena [REDACTED] umístěny do Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc - Klokánek, [REDACTED], v místě svého bydliště na adrese [REDACTED]. [REDACTED] se chovali ke všem svým dětem, vyjma nezletilé E [REDACTED], se kterými žili v jedné místnosti s kuchyní a sociálním zařízením, tak, že J [REDACTED] G [REDACTED] na své děti velmi intenzivně křičel a vyžadoval od nich absolutní disciplínu, kdy děti musely nehybně sedět na jednom místě a mlčet, při porušení tohoto jeho nařízení okamžitě vyskočil k dítěti s napřaženou rukou, křičel a vyhrožoval fyzickým trestem, děti zastrašoval nebo je chytil a třásl s nimi, přičemž matka dětí T [REDACTED] H [REDACTED] byla jeho jednání vždy přítomna, nijak se mu nesnažila zabránit, naopak na děti slovně útočila a ponižovala je, kdy jim říkala, ať se na sebe podívají, že je stejně nemá nikdo rád, že jsou k ničemu, že je dají do ústavu, při označení dětí používala slova jako hlava skopová, oba rodiče dále používali jako fyzické trestání klečení dětí čelem ke zdi se zdviženými pažemi opřenými o zeď, kdy takto ponechávali děti delší dobu v místnosti, kterou všichni společně obývají, přijímali návštěvy i několika osob najednou, kdy zde pak všichni v přítomnosti dětí kouřili, bavili se a celá rodina měla na spaní k dispozici jednu palandu a jeden rozkládací gauč, zlé chování rodičů se u dětí projevilo vzájemnou agresí, kdy u všech dětí byla průběžně patrná různá zranění, v jednom případě měl nezletilý A [REDACTED] podlitinu a modřinu v obličeji a v dalším případě, kdy nezletilý M [REDACTED] vzal ze stolu zapalovač a zapálil A [REDACTED] rukáv, měl A [REDACTED] drobnou popáleninu, rodiče se zraněními dětí nikdy nevyhledali lékařské ošetření, v případě nezletilých A [REDACTED] a V [REDACTED] docházelo k sebepoškození, tím, že A [REDACTED] si trhal vlasy, když plakal, mlátil se pěstmi do hlavy, a V [REDACTED] tloukla hlavou o zeď, když k tomu docházelo, tak matka ničemu nebránila, tato výchova vzbuzovala v dětech strach a negativně ovlivnila i mentální rozvoj dětí, jejich schopnost komunikovat s okolím, kdy dvojčata G [REDACTED] a V [REDACTED] se vyjadřovali pouze jednoslovně a jejich znalosti a dovednosti neodpovídaly úrovni dětí v předškolním věku, nezletilý Shodu s prvopisem potvrzuje Klára Kabeláčová

A■■■■, když navštěvoval první třídu základní školy, tak nepoznal barvy, zvířata, části oblečení, spolupráce obžalovaných s pomáhající organizací SAS ■■■■■ byla problematická, nevyužívali služeb, které jim byly nabízeny za účelem rozvoje dětí.

3. Proti uvedenému rozsudku podal v neprospěch obžalovaného J■■■■ G■■■■ včasné odvolání státní zástupce, které zaměřil proti výroku o uloženém trestu, neboť jej považuje za nepřiměřeně mírný. V řízení bylo dle jeho názoru nepochybně prokázáno, že to byl právě obžalovaný, kdo v rodině rozhodoval o způsobu výchovy nezletilých dětí, kdo odmítal spolupráci se sociálními pracovníci, ke kterým se leckdy choval až nevybíravě. Je rovněž zřejmé, že právě jeho se děti pro chování a způsob trestání nepřiměřeně bály. Obžalovaný nijak nebral na zřetel jejich potřeby, vyjma napomínání se jim nevěnoval, nesaturoval je po stránce citové a neřešil potíže dané jejich osobnostmi. V průběhu trestního řízení navíc neprojevil absolutně žádnou sebereflexi, svého nezákonného jednání si není vědom a snaží se veškerou vinu svalit na sociální pracovníce. Na některé svědky při výslechu u hlavního líčení pokřikoval, či se projevoval jiným nevhodným způsobem. Uložení výchovného trestu proto neodpovídá jeho jednání ani důsledkům s tím spojeným, když nezletilí si následky s největší pravděpodobností ponесou i do budoucna, což jednoznačně plyne ze znaleckých posudků z oboru zdravotnictví odvětví dětské psychiatrie a klinické psychologie mladistvých. Výchovný trest je proto k potrestání obžalovaného nedostačující, jakož i k tomu, aby plnil funkci výchovnou a funkci preventivní. Obžalovaný si odmítá nesprávnost svého jednání připustit a nelze tak vyloučit, že by se obdobného jednání mohl dopouštět v budoucnu.
4. Vzhledem k uvedenému navrhuje, aby Krajský soud v Praze napadený rozsudek Okresního soudu v Mělníku, sp. zn. 1T 98/2020, zrušil ve výroku o trestu a obžalovanému J■■■■ G■■■■ uložil trest odnětí svobody spojený s jeho přímým výkonem, byť spíše při spodní hranici zákonné trestní sazby § 198 odst. 2 tr. zákoníku.
5. Obžalovaný J■■■■ G■■■■ své odvolání zaměřil proti všem výrokům rozsudku a odůvodnil jej prostřednictvím svého obhájce. Uvádí, že je nevinný a rozsudek soudu I. stupně nepřezkoumatelný. Je přesvědčen, že jednání, které je popsáno ve výrokové části rozsudku nenaplnuje znaky trestného činu § 198 odst. 1, 2 písm. c), d), tr. zákoníku. Je pravdou, že z provedeného dokazování vyplynulo, že poškozené děti jsou mentálně retardované, zaostalé, na druhou stranu z výslechů rovněž vyplynulo, že se na dětech fyzického násilí nedopouštěli, když všichni svědci v řízení před soudem uvedli, že toto neviděli. Pokud jde o klečení, kterému měly být děti údajně vystaveny (ze svědeckých výpovědí vyplývá, že se jednalo pouze o dvě děti, nikoli všechny děti), toto netrvalo dlouhou dobu, např. v řádu hodin. Z popisu skutku nevyplývá doba, ani četnost jeho trvání, aby jej bylo možno podřadit pod skutkovou podstatu. Nakládání s dětmi je zapotřebí hodnotit jako celek. Ze svědeckých výpovědí (i sociálních pracovníků) vyplynulo, že děti byly čistě oblečené, dostatečně krmené, obuté, obžalovaná měla doma vždy řádně uklizeno, rodiče nikterak nezanedbávali jejich vzdělání (minimálně tomu nebránili) a obžalovaná se s dětmi učila. Pravdou je, že zvládnout šest živých dětí byl pro jednoho i dva rodiče nadlidský výkon, což přiznaly i sociální pracovníci. Jedná se o sociálně slabou rodinu, která neměla prostředky na větší bydlení, na chůvu, která by pomohla s péčí o děti, nebo na více hraček pro všechny děti, atd.
6. Z popisu skutku není vůbec patrné, v čem spočívá tvrzené spolupachatelství obžalovaných, tj. o jakou formu společného jednání se mělo jednat a v čem spočívá. V popisu skutku je uvedena celá řada jednání, z něhož je patrné, že se jej dopouštěla například pouze obžalovaná, zřejmě v době, kdy byla s dětmi sama, o čemž neměl potuchy, nebo se jednalo o impulsivní jednání jednoho z rodičů. Rozhodně se však nejednalo o záměrné společné jednání obžalovaných. Z popisu skutku dle výrokové části rozsudku nevyplývá nejen úmysl obžalovaného, ale ani společný úmysl obou obžalovaných.

7. Obžalovaný dále v odvolání cituje svou výpověď z hlavního líčení, jakož i výpověď obžalované a svědků P. C., I. G., I. G., M. K., P. F., R. B., R. K. a sociální pracovnice K. K., k níž namítá, že není možné, aby byl skutek vymezen „zářím 2020“, neboť v té době docházel do zaměstnání, což potvrzují další svědci (C. K.) a neměl tak na výchovu dětí stejný vliv jako jejich matka, která s nimi byla doma. Svědkyně K. jej doma začala potkávat až po lednu 2021. Namítá, že její výpověď obsahuje rozpory, pokud jde o četnost návštěv jiných osob v domácnosti, když uvádí, že některé osoby (jako p. M.) docházely denně, pokud sama do domácnosti docházela 1x až 2x týdně na 30 - 45 minut. Současně svědkyně připustila, že obžalovaní neměli objektivně šanci šest dětí zvládnout. Dále cituje výpověď sociální pracovnice M. B., která uvedla, že zranění viděla pouze na A. Potvrdila, že klečet byla dávana pouze V. na další dítě si nevzpomněla a mělo se to odehrát dvakrát v řadě několika minut. Sdělila také, že počet dětí nebyla obžalovaná schopna zvládnout. Dle této svědkyně se třesení s dětmi mělo odehrát v roce 2017, tedy v době před obdobím vymezeného skutku. Do domácnosti docházela nepravidelně jednou týdně nebo pouze jednou za měsíc, a to vždy pouze krátce, když šla vyzvednout kolegyni K. K další citované výpovědi sociální pracovnice D. V. obžalovaný namítá, že v domácnosti byla pouze asi pětkrát, on přítomen nebyl a většinou byla doma obžalovaná. Tato svědkyně žádnému fyzickému ani jinému trestu přítomna nebyla. Konečně k citované výpovědi sociální pracovnice I. V. obžalovaný uvedl, že do domácnosti docházela sporadicky, pouze dvakrát do měsíce a k údajnému třesení s dětmi mělo docházet před rokem 2020. Tvzení svědkyně, že děti musely klečet po celou dobu přítomnosti sociálních pracovníků, je v rozporu s výpovědi svědkyně K., která tvrdila, že klečení přerušila. Rovněž je zřejmé, že klečet nebyly dávány všechny děti, což vyvrací skutkové závěry soudu I. stupně.
8. Pokud pak jde o svědecké výpovědi svědků P. C., I. G., I. G., P. F. nebo M. K., tyto dle obžalovaného vyvracejí výpovědi sociálních pracovníků. O uvolněné náladě v rodině vypovídali svědci R. B. a R. K., kteří dění v bytě popsali odlišně od sociálních pracovníků. Skutkové závěry okresního soudu proto nemohou v celém rozsahu obstát. Nikdo ze svědků nepopisuje, že obžalovaný měl děti chytat a třást s nimi. Pokud o tom vypověděly svědkyně B. a V., mělo k tomu docházet v roce 2017 a klečení čelem ke zdi nebyly vystaveny všechny děti, nýbrž pouze V. a G. Rovněž je patrné, že se tak stalo pouze dvakrát a v délce trvání v řadě minut (dle svědkyně K. tři minuty), což nelze považovat za intenzivní a dlouhotrvající trestání.
9. Závěry okresního soudu nejsou dle obžalovaného podpořeny ani výsledky nezletilých dětí M. J. a V., jejichž výpovědi byly před okresním soudem čteny. Naopak, z výpovědi M. a J. vyplynulo, že s nimi nikdo nemluvil a nikdo jim neříkal, co mají či nemají během výslechu na policii říkat. Nesouhlasí se závěrem okresního soudu, že problematická byla spolupráce rodiny s organizací SAS a že nevyužívali služeb, které jim byly za účelem rozvoje dětí nabízeny. Z výpovědi sociálních pracovníků je naopak patrné, že od října 2020 si pro nezletilé děti do domácnosti docházely, chodily s nimi ven na procházky a vytvářely pro ně různé aktivity.
10. Obžalovaný dále poukazuje na závěry znalců MUDr. Aleny Gayové a PhDr. Karla Humhala, které cituje v částech prezentovaných znalci v hlavním líčení a uzavírá, že nebyl prokázán kauzální nexus mezi údajným nevhodným jednáním obžalovaných a stavem, ve kterém se děti dle okresního soudu nacházely. Nelze rozlišit mezi vrozenou mentální retardací a získanou zanedbáním. U dětí nevznikla posttraumatická stresová porucha, pokud jde o CAN (syndrom týraného a zanedbaného dítěte), je dána pouze pravděpodobnost. Jeho projevy se kryjí s projevy mentální retardace a ADHD. Dle obžalovaného je právě v takových případech vhodné, aby soud přikročil k použití zásady in dubio pro reo.

11. Rovněž poukazuje na šetření OSPOD [REDAKCE] z června 2021, z něhož vyplynulo, že děti nebyly vyhodnoceny jako „ohrožené“ a vše bylo „v rámci norem“. Je proto zarážející, že je skutek vymezen již zářím 2020, pokud ještě v červnu 2021 OSPOD neshledal ničeho závažného.
12. Výrok o trestu obžalovaný považuje za nepřiměřeně přísný. Ve své podstatě byl potrestán již tím, že mu byla rozbita jeho rodina. Děti, které miluje, mu byly 27. 10. 2021 odebrány a v současné době je nemůže vidat. Vzhledem ke svému vzdělání a pohnutému zázemí, v němž vyrůstal, se snažil děti vychovávat, jak nejlépe uměl.
13. Pokud se jedná o přiznané náhrady nemajetkové újmy v celkové výši 500 000 Kč, tedy 100 000 Kč pro každé z nezletilých dětí, namítá, že okresní soud nedostatečně zohlednil majetkovou a výdělkovou situaci obžalovaných. Z provedeného dokazování je zřejmé, že jeho příjmy jsou spíše podprůměrné a nikoliv pravidelné, brigádního charakteru. Je proti němu vedena celá řada exekucí. Spoluobžalovaná nemá žádné příjmy (pouze 2 800 Kč z úřadu práce). Šance na zaplacení nemajetkové újmy je tak téměř nulová vzhledem k majetkovým a příjmovým možnostem a schopnostem obou obžalovaných.
14. S ohledem na uvedené navrhuje, aby Krajský soud v Praze rozsudek Okresního soudu Mělníku, sp. zn. 1T 98/2022, ohledně obžalovaného zrušil dle § 258 odst. 1 písm. a), b), c) tr. řádu v celém rozsahu a dle § 259 odst. 1 tr. řádu věc vrátil okresnímu soudu k novému rozhodnutí, nebo rozhodl o jeho zproštění, či zrušil dle § 258 odst. 1 písm. e) tr. řádu výrok o trestu a sám dle § 259 odst. 3 tr. řádu rozhodl o trestu obžalovaného.
15. Obžalovaná T. [REDAKCE] H. [REDAKCE] své odvolání zaměřila rovněž proti všem výrokům napadeného rozsudku a odůvodnila jej prostřednictvím svého obhájce v podstatných bodech shodně s obžalovaným J. [REDAKCE] G. [REDAKCE]. Zdůraznila, že z provedeného dokazování vyplynulo, že násilí na dětech se nedopouštěli, děti nikdy fyzicky netrestali a žádní svědci to neviděli. Pokud se jedná o klečení dětí, tomu byly vystaveny pouze dvě z nich a netrvalo dlouho (například v řádu hodin). Polemizuje s popisem skutku, z něhož doba trvání klečení nevyplývá a četnost a intenzita nevyplývá ani z jednání, které okresní soud považuje za týrání, či jeho součást, aby je mohl podřadit pod příslušnou skutkovou podstatu. Shodně jako obžalovaný se vyjadřuje ke svědeckým výpovědím sociálních pracovníků a zdůrazňuje, že si byly vědomy skutečnosti, že zvládnout šest aktivních dětí je pro jednoho či dva rodiče obtížné. Dodává, že jako osmnáctiletá porodila první dítě a šesté dítě se jí narodilo v 25 letech. V pozici matky se jí nikdy nedostalo žádné opory a pomoci. Shodně s obžalovaným namítá zavinění ve formě spolupachatelství dle § 23 tr. zákoníku, neboť z popisu skutku nevyplývá společný úmysl posuzované jednání páchat.
16. Za nejdůležitější pro posouzení viny považuje hodnocení znalců, kteří chování dětí v rodině označili jako důsledek nevhodné výchovy, nicméně jej nenazvali týráním svěřené osoby dle § 198 tr. zákoníku. Hlavní vliv na způsob výchovy přičítá obžalovanému, který výchovu převzal z výchovy vlastní a vše řešil příkazy a zákazy, a při jejich porušení i tresty. Ona s tím nemohla nic dělat, neboť se bála, že by při odporu mohla být obžalovaným trestána. Postrádá zjištění, že by se k vlastním dětem chovala tak, aby její jednání naplňovalo skutkovou podstatu zločinu týrání svěřené osoby.
17. Shodně s obžalovaným nesouhlasí s uloženou povinností náhrady nemajetkové újmy pro jejich nedostatečně zohledněnou majetkovou a výdělkovou situaci. Nemá žádné příjmy vyjma částky 2 800 Kč od úřadu práce. Proti obžalovanému je vedena celá řada exekucí.
18. Navrhuje, aby Krajský soud v Praze napadený rozsudek ve vztahu k její osobě zrušil dle § 258 odst. 1 písm. a), b), c) tr. řádu a věc vrátil dle § 259 odst. 1 tr. řádu soudu I. stupně k novému rozhodnutí, či aby rozhodl o jejím zproštění podané obžaloby.

19. Opatrovník nezletilých své včasné odvolání zaměřil proti výroku o náhradě nemajetkové újmy, kterou ve výši 100 000 Kč vůči každému z nezletilých dětí dle jeho názoru okresní soud posoudil nesprávně, neboť nepřihlédl k rozsahu nemajetkové újmy, která jim byla způsobena, přiměřené zadostiučinění neodpovídá rozsahu zásahu do práv poškozených a mělo by být vyšší. Určení výše nemajetkové újmy primárně nepředstavuje otázku odbornou, ale jedná se o otázku aplikace práva na konkrétně zjištěný skutkový stav, který byl v projednávané věci zjištěn dostatečně a není tak nezbytné ke stanovení rozsahu nemajetkové újmy a výše přiměřeného zadostiučinění v penězích zpracovávat znalecké posudky. Rozsah zásahu do života poškozených vyplývá nejen z popisu skutku rozsudku, ale také z jeho odůvodnění. Klíčovým podkladem jsou znalecké posudky PhDr. Karla Humhala a MUDr. Aleny Gayové, že nezletilé děti byly obětmi přímého prožívání fyzického násilí. Míra útrap, stresu a celkového souhrnu negativních emocí, které musely snášet v příčinné souvislosti s jednáním obžalovaných, avšak také způsob výkonu rodičovských práv, za které jsou odsuzováni, zapříčinila vznik nemajetkové újmy a míra přiměřeného zadostiučinění by měla odpovídat rozsahu prožitých traumat. Nezletilé děti byly zasazeny do prostředí, z něhož pro ně fakticky nebylo úniku.
20. Navrhuje, aby odvolací soud rozsudek okresního soudu v rozsahu výroku o náhradě nemajetkové újmy zrušil a sám rozhodl o přiznání nároku na přiměřené zadostiučinění v penězích za způsobenou nemajetkovou újmu, a to ve výši celkem 200 000 Kč pro každého z poškozených nezletilých dětí.
21. Krajský soud v Praze přezkoumal z podnětu podaných odvolání a z hlediska vytýkaných vad dle § 254 odst. 1, 3 tr. řádu zákonnost a odůvodněnost napadených výroků rozsudku, jakož i správnost postupu řízení, které jeho vydání předcházelo, a dospěl k následujícím závěrům:
22. Nejprve je třeba konstatovat, že okresní soud provedl v hlavním líčení zákonným způsobem všechny důkazy, které byly pro objektivní a spolehlivé skutkové závěry potřebné a v tomto ohledu se rozhodně snažil důsledně dostát své povinnosti zjistit skutkový stav věci, o němž nevzniknou důvodné pochybnosti, což především znamená, aby na závěr řízení vydal rozhodnutí, které bude ve všech směrech spravedlivé a přesvědčivé. Z rekapitulace samotného (poměrně rozsáhlého) dokazování je evidentní, že v žádném případě svou roli nalézacího soudu nepodcenil, ba naopak, a věci věnoval nejen v otázce rozsahu provedených důkazů, ale též jejich hodnocení skutečně náležitou pozornost. Postupoval přitom způsobem, který mu ukládá § 2 odst. 6 tr. řádu, tedy provedené důkazy hodnotil nejen jednotlivě, ale především ve vzájemných souvislostech. Skutkový stav věci, k němuž po provedeném dokazování dopěl a o němž rovněž krajský soud nemá žádné pochybnosti, vyjádřil ve výroku o vině obou obžalovaných v rozsahu, který je nezbytný pro jeho rozhodnutí a své úvahy ze skutkových zjištění plynoucí přenesl do přesvědčivého odůvodnění rozsudku, jenž odpovídá požadavkům stanoveným v § 125 odst. 1 tr. řádu. Neopomněl se rovněž v odůvodnění rozsudku způsobem nevyvolávajícím žádné pochybnosti vypořádat s obhajobou obou obžalovaných, kteří ji argumentačně v podstatě shodně opakují i v rámci podaného odvolání. Zde je nutno připomenout, že hodnocení důkazů je výhradním právem soudu I. stupně, přičemž odvolací soud je tímto hodnocením vázán a do tohoto procesu může zasáhnout pouze v situaci, pokud by zjistil, že hodnocení důkazů bylo provedeno jednostranně, postrádá prvky formální logiky, či vychází z ničím nepodložených důkazů. Pochybení tohoto charakteru zjištěno nebylo a pouhý nesouhlas obžalovaných s hodnocením a skutkovými závěry okresního soudu nemůže zvrátit správnost napadeného rozhodnutí, neboť v přezkumném řízení o něm nenastaly sebemenší pochybnosti.
23. Okresní soud rozhodně nepochybil, pokud za základ skutkových zjištění vzal především výpovědi sociálních pracovníků do rodiny obžalovaných dlouhodobě docházejících, zejména K[REDAKCE] K[REDAKCE], která v řízení před soudem hodnověrně a vyčerpávajícím způsobem popsala důvody vedoucí ji k oznámení nyní posuzovaného jednání, které v rámci svého profesionálního zaměření vyhodnotila jako překračující zákon a které se vyznačovalo často napjatou atmosférou Shodu s prvopisem potvrzuje Klára Kabeláčová

v domácnosti, přítomností cizích lidí, zakouřeného prostředí zde a především jednáním obžalovaných vůči dětem spočívajícím v neadekvátních výchovných metodách vykazujících vysoký stupeň hrubosti, necitlivosti a zlého nakládání s nimi, pokud komunikace probíhala výhradně v módu příkazů, zákazů (děti musely sedět na místě, nesměly se hýbat, běhat, mluvit, hrát si) a výhrůžek, které na ně obžalovaní křičeli, pokud tak nečinily, či pokud plakaly, musely za trest klečet v koutě, jakož i slovních invektiv a ponižování, strachu z rodičů, odpírání fyzického kontaktu se sociálními pracovníky (V████), sebedestruktivního jednání některých dětí (Va████, A████), vzájemné agrese dětí mezi sebou, jenž vedla k jejich zraňování, jakož i absence základních znalostí a dovedností odpovídajících jejich věku (v oblasti mluvy, vyjadřování, slovní zásoby, rozpoznávání barev, tvarů, atp.), přičemž uvedené skutečnosti v podstatných rysech shodně popisovaly i další kolegyně, svědkyně M████, B████, D████, V████ a I████. V████ Prvně jmenovaná měla s rodinou ze všech svědkyň nejdelší osobní zkušenost, neboť s ní spolupracovala cca již od roku 2017, přičemž co do přístupu obžalovaných k dětem a jejich výchovným metodám, byla již tehdy svědkyní jednání obdobnému nyní posuzovanému, vč. bití a třesení s dětmi obžalovaným, které ji šokovalo. Také ostatní dvě kolegyně, byť do rodiny v rozhodné době přicházely méně často a převážně jako doprovod svědkyně K████, či z důvodu aktivit s dětmi (chození do klubu, které obžalovaný odmítal, či ven na procházku), hrubý způsob zacházení ze strany obžalovaných, jakož i pravidelná drobná zranění dětí, vysvětlovaná (mnohdy bez předchozího dotazu) rodiči jako důsledek hry, či potyčky mezi dětmi, a značné zanedbání dětí v oblasti sociálního vývoje (i v důsledku odmítání předškolní přípravy dětí) potvrdily. Pokud okresní soud hodnotil uvedené výpovědi ve všech uváděných souvislostech jako věrohodné, vzájemně se doplňující a potvrzující vskutku hrubé výchovné metody obou obžalovaných ve vztahu k nezletilým, a to i přes dlouhodobé a opakované vysvětlování nevhodnosti a neudržitelnosti jejich počínání, které nezměnili, nejenže nepochybil, nadto popsané skutečnosti vskutku nevzbuzují žádné pochybnosti o pravdivosti svědkyněmi líčeného skutkového děje i proto, že jsou potvrzovány dalšími objektivními důkazy, a to zprávami ze zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc (Klokánek) poté, co zde byly děti umístěny, kdy nejméně u jednoho z nich byly zachyceny též nepřímé znaky fyzického týrání v podobě kreseb postavy se zdviženou rukou, či dávání hračky králíka tzv. klečet, jakož i znaleckými posudky z oddělení pedopsychiatrie a klinické psychologie, Městského úřadu █████, které rovněž ve svém souhrnu dokládají a potvrzují objektivně nepřiměřené výchovné prostředí a metody obou obžalovaných, spojené s trestáním a ponižováním dětí, jakož i zlým nakládáním s nimi způsobem přesahujícím únosnou hranici, čímž nepochybně docházelo k ohrožení blaha dětí a jejich tělesného a duševního zdraví.

24. Nemůže obstát uplatněná obhajoba, že žádný ze svědků nepotvrdil, že by se obžalovaní vůči dětem dopouštěli fyzického násilí, či trestání a že klečení, kterému měly být údajně vystaveny pouze dvě děti, netrvalo dlouho, např. v řádu hodin. Nejenže klečení fyzické trestání vysloveně představuje, zásadně rozhodná zde není ani jeho délka, neboť klíčové je, že se nejednalo o jednorázový, či výjimečný trest za prohřešek, nýbrž o běžné výchovné metody obžalovaných, které spolu s ostatním zacházením s dětmi jednoznačně překračují míru běžné výchovy, nadto není pravdou, že se týkaly pouze dvojčat V████ a G████, nýbrž všech dětí, jak ve své výpovědi potvrdil nezletilý J████. Navíc způsob, kterým (všechny) děti reagovaly na zákazy a příkazy obžalovaného, křik, vyskakování směrem k nim s napřaženou rukou, pokud neplnily příkazy a zákazy (v přítomnosti sociálních pracovníků) taktéž nepředstavuje přiměřenou výchovu ve smyslu rodičovské péče, nýbrž zlé a ponižující zacházení, kterým byly děti týrány a ponižovány, a to nejen fyzicky, ale i psychicky. V tomto smyslu nemůže obstát argument, že obžalovaný byl vychováván podobným způsobem, neboť jeho jednání zásadně překračovalo meze běžného rodičovského přístupu a výchovných metod vyplývajících příkl. z § 884 odst. 2 občanského zákoníku, podle kterého lze výchovné prostředky použít pouze v podobě a míře, která je přiměřená okolnostem, neohrožuje zdraví dítěte, ani jeho rozvoj a nedotýká se lidské důstojnosti. Je třeba připomenout, že za výchovné prostředky v uvedeném smyslu se nepovažují zdaleka jen negativní prostředky (sankce) a zejména ne jen tresty tělesné. V České republice nejsou právní Shodu s prvopisem potvrzuje Klára Kabeláčová

úpravou tělesné tresty na dětech zakázány, nicméně trestání dětí rovněž není právně podporováno. Výchova je nezbytnou složkou rodičovské odpovědnosti, způsob výchovy však musí odpovídat individuálním předpokladům každého dítěte. Výchovné prostředky musí být využívány podle stejných pravidel, podle kterých má probíhat samotná výchova, tedy tak, aby podporovaly rozvoj dítěte, neohrožovaly jeho život a zdraví a nedotýkaly se jeho důstojnosti. Pojem přiměřených výchovných prostředků je třeba vyložit v kontextu § 81 – 117 občanského zákoníku upravujících všeobecná osobnostní práva, která se týkají každého člověka, tedy i dítěte (srov. MELZER, F., TÉGL, P. a kol. Občanský zákoník – velký komentář. Svazek IV. § 655–975. Praha: Leges, 2016, s. 1478). Je vhodné též dodat, že tělesné tresty jsou považovány za zásah do lidské důstojnosti a jde o zásah do tělesné integrity trestaného dítěte (viz čl. 3 a 4 Listiny základních práv Evropské unie).

25. Okresní soud se dle názoru krajského soudu důsledně vypořádal též s obhajobou obou obžalovaných, kterou důvodně posoudil jako nevěrohodnou, neboť ji především přímo vylučuje verze sociálních pracovníků, které byly v mnohých případech osobně přítomny nepřiměřenému nakládání s nezletilými dětmi. Neobstojí, že se obžalovaní jednání nedopustili ve spolupachatelství dle § 23 tr. zákoníku, neboť v tomto ohledu rozsudek v bodě 45 jeho odůvodnění správně poukazuje na skutečnost, že byť se obžalovaná k nezletilým dětem nechovala srovnatelně s obžalovaným, přesto vůči dětem taktéž objektivně překračovala hranice rodičovské odpovědnosti, pokud používala nepřijatelné výchovné prostředky, na děti křičela, slovně je ponižovala, vysmívala se jim a mnohdy i vyhrožovala ve snaze vynutit si určité chování, ale především obžalovanému v neúměrných výchovných metodách a zlému nakládání s nimi nijak nebránila. Obžalovaní jsou za své jednání odpovědni minimálně v úmyslu nepřímém ve smyslu § 15 odst. 1 písm. b) tr. zákoníku, neboť oba museli vědět (i proto, že o tom byli opakovaně poučováni sociálními pracovníky), že způsoby, kterými s nezletilými dětmi nakládají porušují zájem chráněný trestním zákoníkem, a to zájem společnosti na ochraně osob, jenž jsou vzhledem k nízkému věku v jejich výchově, přičemž týráním se rozumí zlé nakládání vyznačující se vyšším stupněm hrubosti a bezcitnosti a určitou trvalostí, které taková osoba pocítuje jako těžké příkoří, přičemž v posuzované věci děti příkoří neprožívaly jako depresi, nýbrž jako frustraci, kterou vůči sobě následně ventilovaly vzájemnou agresí a s touto skutečností byli oba obžalovaní minimálně srozuměni. Obžalované se zavinění týká rovněž dle odstavce 2 cit. ustanovení, tedy ve formě smíření s tím, že tímto způsobem může porušit zájem chráněný trestním zákoníkem. K právní kvalifikaci je třeba dodat, že po objektivní stránce ve vztahu k okolnosti podmiňující použití vyšší trestní sazby spočívá v týrání nejméně dvou osob (písm. c) § 198 odst. 1, 2 tr. zákoníku), s čímž byli oba obžalovaní vzhledem k počtu dětí v rodině srozuměni a současně, že uvedené jednání trvalo p delší dobu (písm. d) § 198 odst. 1, 2 tr. zákoníku), již má platná judikatura na mysli nejméně šest měsíců, mj. dle Rozh. NS 6Tdo 452/2010, přičemž z hlediska zavinění ve vztahu k okolnosti podmiňující použití vyšší trestní sazby zde postačí nedbalost nevědomá dle § 17 písm. b) tr. zákoníku.
26. K námitkám týkajícím se spolupachatelství je vhodné připomenout, že předpokládá spáchání trestného činu společným jednáním a úmysl k tomu směřující. O společné jednání jde tehdy, pokud každý ze spolupachatelů svým počínáním buď naplnil všechny znaky skutkové podstaty trestného činu, nebo jestliže svým jednáním uskutečnil jen některý ze znaků skutkové podstaty trestného činu, jež je pak naplněna souhrnem těchto jednání, anebo jestliže jednání každého ze spolupachatelů je alespoň článkem řetězu, přičemž jednotlivé činnosti směřují k přímému vykonání trestného činu a ve svém celku tvoří jeho skutkovou podstatu a působí současně (viz rozhodnutí uveřejněná pod č. 36/1973 a č. 15/1967 Sb. rozh. tr.). Není tak nezbytné, aby se spolupachatelé účastnili na trestné činnosti stejnou měrou. Stačí i částečné přispění, třeba i v podřízené roli (jako v projednávané věci v případě obžalované), jen když je vedeno stejným úmyslem jako činnost ostatních pachatelů a je tak objektivně i subjektivně složkou děje tvořícího ve svém celku společné trestné jednání (viz Rozhodnutí č. 18/1994 Sb. rozh. tr.). Přestože se tedy obžalovaná na veškerých formách protizákonného jednání popsáného ve výrokové části Shodu s prvopisem potvrzuje Klára Kabeláčová

rozsudku vůči dětem přímo neúčastnila, přesto se na něm v nezanedbatelné míře a způsobem odpovídajícím vyššímu stupni hrubosti ve shodě s obžalovaným podílela, a proto je ve smyslu § 23 tr. zákoníku za své jednání odpovědná jako spolupachatelka. Neobstojí argumentace obžalovaného, že v popisu skutkových zjištění uvedená celá řada jednání náleží pouze obžalované, pokud se udála pravděpodobně v době, kdy byla s dětmi doma sama, tedy od září 2020, když v té době docházel do práce, či na brigády a na výchovu dětí neměl stejný vliv jako obžalovaná, neboť z provedeného dokazování nepochybně vyplývá společné jednání obou obžalovaných a není rozhodný časový rámec, v němž obžalovaný doma s dětmi přímo nepobýval. K námitce týkající se jedné z forem nezákonného jednání, konkrétně třesení s nimi, o kterém vypověděla svědkyně B. [redacted] a které jako svou osobní zkušenost časově zasadila do období roku 2017, je třeba uvést, že vyjma výpovědi svědkyně vyplývá rovněž ze zprávy svědkyně K. [redacted] ze dne 14. 6. 2021 a týká se rozhodného období, nadto je nezbytné vnímat tuto formu hrubého nakládání s dětmi jako součást celého spektra nepřiměřeného jednání s nimi oběma obžalovanými, jenž svou intenzitou a zvýšenou společenskou škodlivostí zcela jistě dosáhlo hranice jejich trestněprávní odpovědnosti, vč. důsledků s tím spojených, a proto je zcela důvodně součástí popisu skutkových zjištění ve výrokové části rozsudku. Nezletilé děti pro svůj nízký věk zcela odkázané na výchovu a péči rodičů (obžalovaných) byly jejich dlouhodobě trvajícími a neúnosnými výchovnými metodami, které je jako takové psychicky i fyzicky zraňovaly (bály se nejen samotných obžalovaných, ale též trestů za ryze marginální provinění a svou frustraci a deprivaci ventilovaly nejčastěji formou agrese vůči sobě navzájem) a obžalovaní svým jednáním zjevně překročili meze možností užití výchovných metod ve smyslu § 884 odst. 2 občanského zákoníku, jak bylo specifikováno výše. Navíc se díky dlouhodobé citové a podnětové deprivaci nezletilých, neboť obžalovaní dětem nezajistili výchovně a citově podnětné prostředí, nerovnoměrně ve všech složkách opozdil též jejich vývoj, vč. řeči, základní zásoby vědomostí, informací o světě, což jako tzv. opomenutí povinné péče, k níž byli obžalovaní z pozice rodičů (dle zákona o rodině) rovněž povinni, znak týrání svěřené osoby v podobě nevytváření podmínek nezbytných pro jejich řádný vývoj společně s již uvedenými dalšími okolnostmi projednávaného jednání rovněž naplňuje.

27. Zcela nedůvodnými v kontextu uvedeného vyznívají námitky obžalovaného týkající se údajných rozporů ve výpovědi svědkyně K. [redacted], která měla uvést, že některé osoby docházely do domácnosti obžalovaných denně, neboť ve svědecké výpovědi v hlavním líčení (jediné procesně použitelné výpovědi, z níž bylo možno při úvahách o vině, či nevině obžalovaných vycházet) uvedla, že bez ohlášení za rodinou od září 2020 docházela dvakrát týdně, což samo o sobě vylučuje možnost, že by zde každý den mohla zaznamenat návštěvu. Pokud zde měla možnost nějakou osobu potkávat pravidelně, tato skutečnost pouze dokresluje již popsané (zásadně) nevhodné prostředí, v němž děti vyrůstaly, mj. též pro zjevný nedostatek soukromí každého člena rodiny, v důsledku kterého objektivně docházelo též ke spánkové deprivaci dětí a tím rovněž negativnímu rozvoji jejich psychického zdraví, které sice samo o sobě důvodem pro trestněprávní postih obžalovaných být nemůže, ovšem v kontextu všech dalších zjištěných skutečností vedlo k jejich stresu malým životním prostorem a tím také k dlouhodobé degeneraci jejich psychiky, či centrálního nervového systému. Ačkoliv lze připustit, že šest relativně malých dětí je pro dva rodiče a výchovu objektivně velkým počtem, nepřijatelný způsob zacházení s nezletilými obžalovanými počet vlastních dětí ospravedlnit nemůže a již vůbec nelze tuto skutečnost hodnotit ve prospěch obžalovaných ve smyslu zániku trestní odpovědnosti za posuzované jednání. Obstát nemůže ani další námitka obžalovaného, v níž nesouhlasí se závěrem, že spolupráce rodiny s organizací SAS [redacted] byla problematická, neboť nevyužívali jejich služeb, které byly za účelem rozvoje dětí nabízeny, protože tato skutečnost byla jednoznačně potvrzena výpověďmi sociálních pracovníků, které nevstřícnost a zákazy aktivit týkajících se dětí (především) obžalovaným podrobně ve svých výpovědích popsaly. Pokud obžalovaný namítá, že ze zprávy Městského úřadu v [redacted] odboru sociálních věcí a zdravotnictví ze dne 2. 11. 2021 nevyplývá, že by děti byly v červnu 2021 vyhodnoceny jako ohrožené, je nezbytné upřesnit, že se jednalo o závěr na základě zprávy o podezření na Shodu s prvopisem potvrzuje Klára Kabeláčová

nedostatečnou péčí rodičů, kdy bylo následně ověřeno, že děti jsou registrovány u konkrétního pediatra, tři z nich navštěvují základní školu a jedno dítě (G■■■■) školu mateřskou, zatímco V■■■■ pro nezvladatelnost školku nenavštěvovala, tudíž předmětem šetření nebyly skutečnosti týkající se podezření stran psychického a fyzického týrání dětí, které byly zveřejněny sociální pracovníci SAS až dne 25. 10. 2021. Konečně je namístě zcela odmítnout argumenty obžalovaných, že nejdůležitější pro posouzení viny je hodnocení znalců, kteří jednání neoznačili týráním svěřené osoby dle § 198 tr. zákoníku, neboť znalci zásadně nejsou oprávněni vyjadřovat se k právním otázkám (viz příkl. Rozh. NS 4Tdo 1389/2017), neboť právní posouzení skutku přísluší výhradně soudu a dále, že u nezletilých byly vlivem vrozené mentální retardace vyjma nezletilého M■■■■ pouze pravděpodobně shledány příznaky syndromu týraného a zneužívaného dítěte, neboť závěr okresního soudu prezentovaný v bodě 45 jeho odůvodnění, že psychickým a fyzickým nakládáním s nezletilými bylo ohroženo jejich tělesné a duševní zdraví a děti s touto zátěží naopak vyžadovaly intenzivnější péči, která jim ze strany obžalovaných poskytnuta nebyla odpovídá vyjádření samotného obžalovaného, že až u psychologa mu bylo sděleno, že děti jsou opožděné, ale nebylo mu vysvětleno čím. Krajský soud v této souvislosti uvádí, že obžalovaný prezentuje obsahy provedených důkazů a výpovědi sociálních pracovníků ryze účelově tak, aby jejich obsah vyzníval v rozporu se skutečným stavem věcí a událostmi, které soud přezkoumává a činí tak ve zjevné snaze zvrátit odsuzující rozhodnutí okresního soudu, což sice vyplývá z jeho zákonného práva hájit se způsobem, kterým uzná za vhodné, ovšem jím předkládané argumenty jsou jednoznačně vyvráceny výše specifikovanými provedenými důkazy.

28. Lze tedy shrnout, že skutková zjištění okresního soudu jsou úplná a zcela správná. Obžalování spáchání trestné činnosti sice popírají, ovšem okresní soud měl pro prokázání skutkových tvrzení řadu usvědčujících důkazů, které v řízení provedl a popsal v odůvodnění napadeného rozsudku, přičemž z jejich obsahu lze rozhodně dovodit, že nedospěl k nepodloženým závěrům o vině obžalovaných nemajícím oporu v provedeném dokazování, neboť především výpovědi sociálních pracovníků vedle výpovědi jednoho z nezletilých synů disponují vzájemně se hodnověrně doplňujícími údaji popisujícími konkrétní okolnosti projednávané trestní věci. Je samozřejmě právem obžalovaných hodnotit okresním soudem provedené důkazy ve vztahu k prokazované vině odlišně, než učinil okresní soud, ovšem pokud z odůvodnění napadeného rozsudku logicky vyplývá, proč okresní soud neuvěřil jejich obhajobě, a skutková zjištění jsou úplná, nemůže tato skutečnost zvrátit rozhodnutí o vině obžalovaných, které navíc bylo podloženo pod správný normativní rámec v podobě užití právní kvalifikace dle § 198 odst. 1, 2 písm. c), d) tr. zákoníku. Pokud okresní soud po vyhodnocení důkazní situace tedy dospěl k závěru, že jedna ze skupin důkazů je pravdivá, její věrohodnost není ničím zpochybněna a úvahy vedoucí k tomuto závěru zahrnul do odůvodnění svého rozhodnutí, nejsou ve věci splněny podmínky pro uplatnění zásady „v pochybnostech ve prospěch“ (in dubio pro reo), neboť okresní soud tyto pochybnosti neměl (srov. např. usnesení ÚS, sp. zn. II. ÚS 3068/17).
29. Krajskému soudu nezbyvá než v obecné rovině dále uvést, že ustanovení § 2 odst. 5, 6 tr. řádu nestanoví žádná pravidla jak pro míru důkazů potřebných k prokázání určité skutečnosti, tak stanovící relativní váhu určitých typů či druhů jednotlivých důkazů. Soud totiž v každé fázi řízení zvažuje, které důkazy je třeba provést, případně zda a nakolik se jeví být nezbytným dosavadní stav dokazování doplnit. S přihlédnutím k obsahu již provedených důkazů soud v řízení vždy usuzuje, nakolik se jeví např. návrhy na doplnění dokazování důvodnými a které mají naopak z hlediska zjišťování skutkového stavu věci jen okrajový, nepodstatný význam. Shromážděné důkazy potom hodnotí podle vnitřního přesvědčení založeného na pečlivém uvážení všech okolností jednotlivě i v jejich souhrnu, jako v projednávané věci a rovněž rozhodování o rozsahu dokazování spadá do jeho výlučné kompetence.
30. V této souvislosti krajský soud rovněž dodává, že právo na spravedlivý proces není možno vykládat tak, že garantuje úspěch v řízení či zaručuje právo na rozhodnutí, jež odpovídá představám obžalovaného (viz usnesení Ústavního soudu ze dne 4. 5. 2005, sp. zn. Shodu s prvopisem potvrzuje Klára Kabeláčová

II. ÚS 681/04). Uvedeným právem je rozhodování podle zákona a v souladu s ústavními principy. Krajský soud však v daném případě neshledal žádný důvod k zásahu do skutkových zjištění učiněných okresním soudem, a to při plném respektování práva obžalovaných na spravedlivý proces ve smyslu relevantní judikatury Ústavního a Nejvyššího soudu, který v nyní projednávané věci rozhodně nebyl porušen. (K tomu srov. např. nálezy Ústavního soudu ze dne 25. 4. 2005, sp. zn. I. ÚS 125/04, nálezy Ústavního soudu ze dne 18. 8. 2004, sp. zn. I. ÚS 55/04, usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. 1. 2015, sp. zn. 11Tdo 1453/2014).

31. Dospěl-li tedy okresní soud k závěru, že jednání obou obžalovaných za okolností, které zjistil z provedeného dokazování a popsal a zhodnotil v napadeném rozsudku, je jednáním spočívajícím v tom, že společným jednáním týrali svých pět nezletilých dětí J. [REDAKCE], A. [REDAKCE], M. [REDAKCE], G. [REDAKCE] a V. [REDAKCE], tedy osoby podléhající jejich péči a výchově a činili tak nejméně na dvou osobách a po delší dobu, odpovídají uvedené závěry nejen ve věci učiněným skutkovým zjištěním, ale též správně užitým zákonným ustanovením § 198 odst. 1, 2 písm. c), d) tr. zákoníku. Krajský soud v tomto ohledu konstatuje, že v této otázce okresní soud rovněž nepochybil a odkazuje na odůvodnění v bodě 47 napadeného rozsudku, v němž uvedl, jakými úvahami se při právním posouzení jednání obžalovaných řídil.
32. Vzhledem k odvolání jak obžalovaného G. [REDAKCE], tak státního zástupce, přezkoumal krajský soud postup okresního soudu vedoucí k uložení trestu, přičemž nebylo shledáno žádné pochybení, pokud by mělo být učiněno uložení nepřiměřeného trestu, a to ani trestu nepřiměřeně přísného, ani trestu nepřiměřeně mírného.
33. Okresní soud správně trest ukládal v intencích ustanovení § 198 odst. 2 tr. zákoníku, přičemž pokud uložil obžalovanému trest odnětí svobody přímo nespojený s jeho výkonem, vyměřený pouhých šest měsíců nad spodní hranici zákonné trestní sazby, v trvání 30 měsíců, při vědomí zákonné trestní sazby v rozpětí od dvou do osmi let odnětí svobody, považuje krajský soud takový trest za zákonný, přiléhavý povaze a společenské škodlivosti spáchané trestné činnosti, stejně jako osobě obžalovaného (na kterou se hledí jako na netrestanou) a možností jeho nápravy. Jeho výkon byl okresním soudem správně podmíněně odložen na sice již delší zkušební dobu, vyměřenou v polovině zákonné trestní sazby (1 rok – 5 let) v trvání 48 měsíců, nicméně s ohledem na charakter spáchané trestné činnosti je zvolená výměra zkušební doby přiléhavá potřebě v budoucnu se přesvědčit, zda si obžalovaný vzal z uloženého trestu náležité poučení a pouhou pohružkou výkonem uloženého trestu dojde k jeho nápravě, k čemuž má rovněž přispět i současně uložený dohled probačního úředníka, jenž přirozeně zpřísnuje odklad výkonu trestu. Obžalovaný bude v jeho trvání povinen podrobit se dohledu probačního úředníka, z čehož pro něho vedle vedení řádného života ve zkušební době vyplývají též povinnosti stanovené § 50 tr. zákoníku, jenž je povinen beze zbytku plnit, neboť pokud by tak důsledně nečinil, mohlo by takové jednání vést k rozhodnutí soudu o jeho neosvědčení ve zkušební době podmíněného odsouzení, a to i v případě pouhé nespolupráce s probačním úředníkem, a ve svém důsledku až k nařízení výkonu trestu odnětí svobody v trvání 30 měsíců. Krajský soud souhlasí se soudem okresním v tom smyslu, že takovýto trest odpovídá všem zákonným ustanovením, vztahujícím se k dané problematice, včetně ustanovení § 38 odst. 2 tr. zákoníku a v žádném případě nejde o trest nepřiměřeně přísný.
34. Rozhodnutí o trestu uloženém obžalovanému tedy odpovídá nejen obecným kritériím pro ukládání trestu, zakotveným v ustanovení § 38 a § 39 odst. 1 tr. zákoníku, či ostatním rozhodným okolnostem případu a osobě obžalovaného a je možno uzavřít, že takto vyměřený trest na něho účinně zapůsobí natolik, aby došlo k dovršení jeho nápravy, přičemž se rozhodně nejedná o trest nepřiměřeně přísný, omezující obžalovaného v jeho životě nepřiměřeným způsobem, ale ani jakkoli nepřiměřeně mírný. Je třeba zdůraznit, že krajský soud by byl oprávněn do výroku o trestu zasáhnout pouze v případě, pokud by zjistil, že je trest nepřiměřený, což, jak již bylo uvedeno, nedopadá na nyní přezkoumávanou věc (viz. § 258 odst. 1 písm. e) tr. řádu).

Shodu s prvopisem potvrzuje Klára Kabeláčová

35. Pokud se jedná o odvolání obžalované H. [redacted] proti výroku o uloženém trestu, zde je ve shodě s úvahami týkajícími se obžalovaného G. [redacted] vhodné dodat, že při stejné zákonné trestní sazbě od dvou do osmi let odnětí svobody byl obžalované uložený trest ve výměře 24 měsíců stanoven na samé spodní hranici zákonné trestní sazby, nepochybně s přihlédnutím k její dosavadní bezúhonnosti a též objektivně nižší míře jejího zavinění vzhledem k naplnění zákonných znaků zločinu, za který je odsuzována. Takový trest krajský soud považuje rovněž za zákonný a přiléhavý povaze a společenské škodlivosti spáchané trestné činnosti, stejně jako osobě obžalované a možnostem její nápravy. Jeho výkon byl správně podmíněně odložen na kratší zkušební dobu v trvání 24 měsíců, a to s ohledem na charakter spáchané trestné činnosti, kdy je potřebné v této době osvědčit, zda si rovněž obžalovaná vzala z uloženého trestu náležité ponaučení a pouhou pohružkou výkonem uloženého trestu dojde k její nápravě. Rovněž v případě obžalované je nezbytné uvést, že vzhledem k výše uvedenému není možno ukládat trest v žádném případě posoudit jako nepřiměřený dle § 258 odst. 1 písm. e) tr. řádu, aby byl krajský soud oprávněn do jeho výměry v její prospěch zasáhnout.
36. Krajský soud z podnětu podaného odvolání přezkoumal též výrok o přiznání náhrady nemajetkové újmy každému z nezletilých dětí a dospěl k závěru, že vzhledem ke způsobené újmě na přirozených právech poškozených je rozhodnutí pokud se jedná o zvolenou výši správné a korektní, neboť stanovená částka se nejeví nijak nepřiměřenou s ohledem na osobní poměry obžalovaných, kteří jsou zdravými osobami v produktivním věku, jež v současné době nelimituje žádné objektivní omezení, aby nebyly schopny náhradu nemajetkové újmy poškozeným hradit, a jejíž výše navíc objektivně odpovídá prožitému příkoří nezletilých, jakož i vyplývá ze zákonných ustanovení § 81 OZ a § 2956 OZ a konkrétních negativních dopadů jednání obžalovaných na nezletilé děti. V obecné rovině ve smyslu § 2956 zákona č. 89/2012 Sb. v platném znění (občanský zákoník) platí, že vznikne-li škůdci povinnost odčinit člověku újmu na jeho přirozeném právu chráněném ustanoveními první části tohoto zákona, nahradí škodu i nemajetkovou újmu, kterou tím způsobil; jako nemajetkovou újmu odčiní i způsobené duševní utrapy. Podle § 2957 občanského zákoníku musí být způsob a výše přiměřeného zadostiučinění určeny tak, aby byly odčiněny i okolnosti zvláštního zřetele hodné. Jimi jsou úmyslné způsobení újmy, zvláště pak např. zneužitím závislosti poškozeného na škůdci, apod. Otázka míry zavinění původce zásahu je pro stanovení výše peněžité náhrady zásadním způsobem spoluurčující a bezpochyby je i jedním z klíčových hledisek pro navýšení této náhrady. Odpovídá to i základnímu smyslu peněžité náhrady, tj. smyslu satisfakčnímu, neboť potřeba finanční satisfakce narůstá v přímé úměře s mírou zavinění původce zásahu – vyšší mírou zavinění je vždy neoprávněnost zásahu do osobnostních práv zesílena. V tomto směru lze dojít k závěru, že v případě zlého úmyslu (záměru) na straně původce neoprávněného zásahu by měl soud svůj odsudek nad tímto společensky i právně zvlášť odsouzeníhodným chováním vyjádřit právě citelným určením výše peněžitého zadostiučinění (srov. ÚS I. ÚS 1586/09). Silnější odsudek si dle zákonodárce zaslouží zejména případy, je-li újma způsobena vědomě a člověku, který je na škůdci závislý (např. z důvodu věku, duševní poruchy apod.) – viz Hulmák, M. a kol.: Občanský zákoník VI. Závazkové právo. Zvláštní část (§ 2055–3014). Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 1702. Ve smyslu § 258 odst. 1 písm. f) tr. řádu nicméně krajský soud učinil částečnou korekci uvedeného výroku, neboť obžalovaným stanovená povinnost nebyla ve zvolené podobě vykonatelnou, a proto byla zpřesněna tak, že každému z nezletilých dětí bude nemajetková újma ve výši 100 000 Kč zaplácena k rukám opatrovníka.
37. Z uvedených důvodů tedy nezbylo než vadu, kterou krajský soud zjistil v rozhodnutí okresního soudu ve výroku o náhradě škody na podkladě odvolání obžalovaných napravit. Krajský soud proto zrušil tuto část napadeného rozsudku, kterou bylo možno oddělit od ostatních, neboť rozhodnutí o uplatnění nároku poškozených v přezkoumávané části rozsudku bylo nesprávné (§ 258 odst. 1 písm. f), odst. 2 tr. řádu) a sám pak na podkladě skutkového stavu, který byl

v napadeném rozsudku správně zjištěn, ve věci rozhodl rozsudkem, aniž se odchýlil od skutkového zjištění soudu prvního stupně (§ 259 odst. 3 tr. řádu).

38. Ze shora uvedeného je pak zjevné, že odvolání poškozených, kteří se domáhali přiznání celé jimi uplatněné výše nemajetkové újmy, nemohlo mít naději na úspěch, a proto bylo, stejně jako odvolání státního zástupce, jako nedůvodné zamítnuto podle § 256 tr. řádu.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **není** další řádný opravný prostředek přípustný.

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat dovolání k Nejvyššímu soudu, a to do dvou měsíců od doručení rozhodnutí, proti němuž dovolání směřuje, podáním u soudu, který ve věci rozhodl v I. stupni. Dovolání lze podat pouze z důvodů uvedených v § 265b tr. řádu. Nejvyšší státní zástupce je může podat pro nesprávnost kteréhokoliv výroku, a to ve prospěch či v neprospěch obviněného, obviněný pro nesprávnost výroku, který se ho bezprostředně dotýká. Obviněný může dovolání podat pouze prostřednictvím obhájce, jinak se takové podání za dovolání nepovažuje, byť by takto bylo označeno.

Praha 26. července 2023

Mgr. Roman Lada
předseda senátu

V zastoupení:
JUDr. Tomáš Jureček, v. r.